

[Lange.]

højtærede Minister syntes at mene. Men den Motivering, som den højtærede Minister fremsatte for Forslaget om særlige Lovbestemmelser vedrørende Virksomheder, der omfatter Formidling af Rabatydelser, giver mig Anledning til at gøre nogle almindelige Bemærkninger. Jeg synes ikke, at de Bemærkninger, som den højtærede Minister fremsatte, ud fra et Købmandssynspunkt var glædelige. Det har næppe været den højtærede Ministers Mening, at det skulde være en gratis Reklame for Forbrugsforeningsbevægelsen, men saaledes som de var formede, fik de i nogen Grad Karakteren deraf. Den højtærede Minister erklærede, at han var en varm Tilhænger af faste Priser. Men Lovforslaget indeholder jo intet om faste Priser. Og naar den højtærede Minister siger, at han er Tilhænger af faste Priser ud fra den Opfattelse, at Købmanden gerne ubeskaaret vil have det Vederlag for sit Arbejde, som Arbejdet er værd, saa tror jeg, man fra Købmandsside vil sige, at Købmandsgerningens Værdi ikke paa nogen Maade staar i Relation til Problemet faste Priser, tværtimod, Livsnerven i Købmandsgerningen vil altid være Konkurrencemomentet, og jeg tror, at ogsaa Fremtidens Købmandsstand vil bygge paa den frie Konkurrence.

Den højtærede Minister drog en Sammenligning mellem Brugsforeningernes Overskudsbetaling og den Rabat, der ydes gennem de Virksomheder, her er Tale om. Den højtærede Minister siger som et Referat af Opfattelser, der gøres gældende i visse Købmandskredse, at

„der er en betydelig Lighed mellem en saadan Rabat- eller Bonusudbetaling og den Bonusudbetaling, der finder Sted i Brugsforeninger. Man siger, at de Personer, der slutter sig sammen i en Rabatforening og Brugsforening, forfølger i Virkeligheden samme Formaal: at faa deres Indkøb billigere end til de sædvanlige Butikspriser. I Brugsforeningerne søger Medlemmerne at naa dette Maal ved at gaa uden om Detailhandlerne, medens Medlemmerne af Rabatforeningerne foretager deres Indkøb igennem de almindelige handlende, men saaledes at disse giver Afkald paa en Del af deres Avance.“

Og saa siger Handelsministeren refererende en anden Opfattelse, som efter hans Opfattelse gør sig gældende inden for Købmandskredse, at man i visse Dele, særlig blandt Købmændene paa Landet, mener, at man, hvis man bliver afskaaret fra even-

tuelt selv at oprette Rabatselskaber, risikerer ikke at kunne staa sig imod Brugsforeningerne, naar disse lokker med Bonus. Ja, hvis Problemet var saa enkelt, var Dødsdommen over den selvstændige Handel fældet. Hvis det var saaledes, at man kunde sige, at den Bonus, det Overskud, der udbetales Medlemmer af en Brugsforening, var en Fordel, man havde forud for dem, der handler hos de selvstændige handlende, saa var der ingen Fremtid for selvstændig Handel mere. Men saadan er det ikke og kan det heller ikke være. Konkurrencen mellem den selvstændige Handel og Brugsforeningerne er uden Hensyn til Overskudsudbetaling eller Bonussystemer altid en Konkurrence mellem, hvem der bedst og billigst kan betjene Publikum; paa noget andet Grundlag kan der ikke drives hverken selvstændig Handel eller Brugsforeningsvirksomhed i dette som i noget andet Land. Og det er da ganske givet og burde kunne forstaas af enhver, at hvis man vil indføre Systemer som i Brugsforeningerne med at udbetale et Aarsoverskud eller Systemer med Udbetaling af Bonus, maa der ved Prisansættelsen forud være taget Hensyn til dette. Derfor har den Lovgivning, man her er inde paa, intet at gøre med Konkurrencen mellem Brugsforeninger og selvstændige handlende, og Handelsstanden har ikke stillet andet Krav end det, at denne Konkurrence skal foregaa paa lige Vilkaar, skattemæssigt og paa alle andre Omraader. Men det, man her ønsker at lovgive om, er de Rabatforeninger, Rabatforretninger, kunde jeg særlig sige, som er opstaaet i stor Udstrækning i de senere Aar og skyder sig som et Led ind imellem Kunden og Forretningsmanden, et ganske unødvendigt Led, et fordyrende Led, som virker til lige Skade for Handelsstanden og Forbrugerne. At det er naturligt, at der her finder en Lovgivning Sted, er jeg ganske enig med den højtærede Handelsminister i, og det tror jeg, jeg tør sige, alle Købmænd er enige om. Jeg synes dog, at saaledes som Lovforslaget er formet, er det en meget stor Myndighed, Handelsministeren faar, men maaske kan man paa dette Punkt faa en Ændring, der kan blive tilfredsstillende.

Med Hensyn til § 5, der vedrører de saakaldte Enhedsprisforretninger, tror jeg, det er rigtigt, at man kommer ind paa en Lovgivning paa dette Omraade. Det er et stærkt Ønske inden for store Kredse af Handelsstanden, og jeg tror ogsaa, det er i Forbrugernes Interesse. Der er ingen saglig Begrundelse for den Art Forretninger, der